

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8010/2025
19.06.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Стојан Д. Ђокић, адвокат из ..., против тужених: Републике Србије - Републичког геодетског завода - Катастра непокретности Крушевац, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Краљеву; ББ из ..., чији је пуномоћник Драгана Ћирковић, адвокат из ... и ВВ из ..., чији је пуномоћник Миљан Перовић, адвокат из ..., ради поништаја уписа и ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против решења Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2842/24 од 05.12.2024. године, у седници одржаној дана 19.06.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против решења Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2842/24 од 05.12.2024. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Крушевцу П 3/24 од 07.05.2024. године, ставом првим изреке, Виши суд у Крушевцу огласио се апсолутно ненадлежним за поступање по тужби тужиле, у делу којим је тражила да се обавезе тужена Република Србија - Републики геодетски завод - Катастар непокретности Крушевац да поништи упис по основу исправе, Уговора о купопродаји непокретности Ов 3014/08 између ГГ из ... и ББ из ... и да непокретност на кп. ... КО Крушевац, ... у Крушевцу, плац, породичну зграду и помоћну зграду упише на претходног власника ГГ из ... и у овом делу одбачена је тужба и укинута су све спроведене радње. Ставом другим изреке, одбачена је тужба тужиле, против тужених, у делу којим је тражила да се утврди да је Уговор о купопродаји непокретности УОП-И: 7711-2023 апсолутно ништав и да не производи правно дејство, као недозвољена. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженом ББ из ... на име трошкова парничног поступка исплати 192.050,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужила да туженом ВВ из ... на име трошкова парничног поступка исплати 222.650,00 динара.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2842/24 од 05.12.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђено првостепено решење.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужила је изјавила благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући побијано решење у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку, у вези са одредбом члана 420. истог закона („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 – др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизија тужиле није основана.

У поступку доношења побијаног решења није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 3), 4) и 12) нису разлог за изјављивање ревизије, будући да се ревизија може изјавити у смислу члана 407. став 1. тач. 2) ЗПП због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 6), 8), 10) и 11) овог закона, под условом да су истицане у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом. Такође, у смислу члана 407. став 1. тачка 3) ЗПП разлог за изјављивање ревизије јесу само битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП које су учињене у поступку пред другостепеним судом. Стога, наводи ревидента о надлежности основног суда, као ни наводи у погледу поступања првостепеног суда по тужби, опредељењу вредности предмета спора, о достављању решења, наводи о доношењу решења о задужењу тужиле на име судских такси и наводи о поступку пред извршитељем поводом наплате трошкова поступка, нису релевантни у поступку пред ревизијским судом.

Тужиле је у тужби навела да су тужени ББ и ВВ потписали и оверили код нотара Уговор о купопродаји непокретности, чији је предмет кп. бр. .. КО Крушевац, као и породична и помоћна зграда на парцели за купопродајну цену од 50.000 евра, да је правни претходник ББ, као продавца, била ГГ из ..., која је била власник предметних непокретности и да је парцела пренета на ББ на основу фалсификата, јер се отисак кажипрста ГГ не налази на уговору на месту предвиђеном за продавца. Наведено је и то да је ГГ имала уговор о доживотном издржавању, који је закључила са тужилом и са њеним мужем ДД, да се у вези са тим уговором о доживотном издржавању води спор, а да је сада пок. ГГ и сама водила парнични поступак за поништај уговора о продаји непокретности закљученог са ББ. Следи, ББ није могао да изврши даљи пренос на туженог ВВ, јер ни сам није стекао својину на законит начин.

Тужени су доставили одговоре на тужбу у којима су, између осталог, истакли приговор апсолутне ненадлежности суда да одлучује о првом ставу тужбеног захтева и да тужиле нема правни интерес за вођење овог поступка.

Ради одлучивања о приговору апсолутне ненадлежности за поступање по првом тужбеном захтеву и постојању правног интереса тужиле за подношење другог тужбеног захтева – а то је утврђење ништавости уговора о купопродаји непокретности УОП: I-7711-2023, првостепени суд је затражио од Основног суда у Крушевцу списе предмета П 26/21, П 2475/16 и П 2828/02, те је на основу увида у исте и у достављене писане доказе, утврдио да је тужиле већ подносила тужбу против туженог ББ ради утврђења да је ништав Уговор о купопродаји, који је закључен између пок. ГГ бив. из ..., као продавца и ББ из ..., као купца, а који је оверен пред Општинским судом у Крушевцу 05.10.1998. године, под бројем Ов 3014/98, који за предмет има исте

непокретности, као и уговор, чије утврђење ништавости тужила тражи у овом поступку, те да је решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж 220/22 од 07.03.2022. године укинута пресуда Основног суда у Крушевцу ЗП 26/21 од 22.10.2021. године и одбачена тужба тужиле АА, којом је тражила да се утврди ништавост наведеног уговора, као недозвољена, из разлога што је, на основу увида у спис предмета Општинског суда у Крушевцу П 2828/02, првостепени суд утврдио да је правноснажном пресудом одбијен тужбени захтев сада пок. ГГ из ..., према туженом ББ из ... да се утврди да је Уговор о купопродаји Ов 3014/98 од 05.10.1998. године ништав и да се ради о правноснажно пресуђеној ствари.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд налази да је апсолутно ненадлежан за поступање по захтеву тужиле да се обавезе РС – РГЗ - СКН Крушевац да поништи упис по основу исправе, Уговора о купопродаји непокретности Ов 3014/98 (за који тужила погрешно наводи да носи број 3014/08), који је закључен између ГГ из ... и туженог ББ из ... и да се напред специфициране непокретности упишу на претходног власника, ГГ, у смислу чл. 16. ст. 1. и 2. ЗПП, имајући у виду одредбе чл. 1, 16, 42. став 1. и 47. Закона о поступку уписа у катастар непокретности и катастар инфраструктуре. Имајући у виду да тужбени захтев за утврђење ништавости Уговора о купопродаји, који је закључен између тужених ББ и ВВ под бројем УОП: 1-7711-2023 тужила заснива само на разлозима ништавости уговора, који је закључен између сада пок. ГГ и ББ, а да је правноснажно пресуђено и одбијен тужбени захтев за утврђење ништавости тог уговора Ов 3014/98, првостепени суд закључује да тужила, у складу са одредбама чл. 194. ст. 1. и 2. ЗПП, у вези са чл. 109. ст. 1. ЗОО, нема правни интерес за подношење тужбе, којом се тражи утврђење ништавости спорног уговора о купопродаји непокретности. Стога је првостепени суд, применом одредбе чл. 294. ст. 1. тач. 1. и тач. 6. ЗПП, одлучио као у изреци првостепеног решења, претходно одржавши рочиште у смислу чл. 294. ст. 2. у вези са ст. 1. ЗПП.

Према становишту другостепеног суда, првостепени суд је правилно закључио да је апсолутно ненадлежан за поступање по тужби у делу којим се тужбеним захтевом тражи обавезивање РС РГЗ - СКН Крушевац да поништи упис по основу наведеног уговора и упише непокретности на претходног власника, будући да за разлику од раније важећег Закона о државном премеру и катастру и уписима права на непокретности, који је у чл. 106. предвиђао могућност подношења тзв. брисовне тужбе, сада важећи Закон о државном премеру и катастру такву могућност не предвиђа. Правилно је и по закључку другостепеног суда становиште првостепеног суда да тужила нема правни интерес за подношење тужбе за утврђење да је предметни уговор закључен између друго и трећетуженог ништав и да не производи правно дејство, у смислу чл. 194 ст. 1 ЗПП, односно да нема својство заинтересованог лица, у смислу чл. 109. ЗОО, будући да би последица евентуалног утврђења ништавости наведеног уговора била та да би непокретности које су предмет тог уговора биле враћене у својину друготуженом, а не ГГ.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови закључили да су за одлучивање о тужбеном захтеву, који се тиче брисања уписа у Катастру непокретности судови апсолутно ненадлежни, а да тужила нема правни интерес за подношење тужбе за утврђење ништавости уговора закљученог између друго и трећетуженог.

Неосновани су наводи ревизије којима се истиче да је погрешно примењен члан 16. став 2. Закона о парничном поступку. Сагласно наведеном члану суд ће да се огласи ненадлежним, укине спроведене радње у поступку и одбаца тужбу, ако у току поступка утврди да за решавање спора није надлежан суд него неки други орган.

Решење Републичког геодетског завода – Службе за катастар непокретности којим је извршена укњижба на основу Уговора о купопродаји непокретности Ов 3014/98 закљученог између ГГ из ... и туженог ББ из ..., представља управни акт чија се законитост и правилност испитује у управном поступку у складу са Законом о општем управном поступку. Упис тужила може оспоравати изјављивањем жалбе у управном поступку, односно подношењем тужбе за поништај решења, покретањем управног спора. Тужила не може тужбеним захтевом у парници тражити да суд наложи управном органу односно Служби за катастар непокретности како упис права, тако ни брисање права. Сагласно напред наведеном, правилно су нижестепени судови указали на то да у складу са одредбом чл. 16. Закона о поступку уписа у катастар непокретности и катастар инфраструктуре, у поступку уписа у катастар непокретности у првом степену одлучује Служба, а у другом степену Завод, да је одредбом чл. 42. ст. 1. наведеног закона прописано право на жалбу странке на решење донето од стране Службе и то у року од 8 дана од дана достављања решења, те да је одредбом чл. 47. прописана могућност странке да води управни спор против другостепеног решења. Стога, судови нису надлежни, сагласно чл. 16. став 2. Закона о парничном поступку за одлучивање тужбеном захтеву у делу којим је тражила да се обавезе тужена РС РГЗ СКН Крушевац да поништи упис по основу Уговора о купопродаји непокретности Ов 3014/08 између ГГ из ... и ББ из ... и да предметну непокретност упише на претходног власника ГГ из

Такође, правилно је становиште другостепеног суда о недостатку правног интереса тужиле с обзиром на то да тужила у смислу чл. 194. ст. 1. ЗПП, нема својство заинтересованог лица, у смислу чл. 109. ЗОО. Наведено из разлога што је у поступку по претходном испитивању тужбе, утврђено је да тужила заснива тврдње о свом правном интересу за побијање Уговора о купопродаји непокретности УОП-I:7711-2023 закљученог између тужених ББ из ... и ВВ из ... на чињеници да је ништав Уговор о купопродаји који је закључен између пок. ГГ бив. из ..., као продавца и ББ из ..., као купца, а који је оверен пред Општинским судом у Крушевцу 05.10.1998. године, под бројем Ов 3014/98, те који за предмет има исте непокретности, као и уговор, чије утврђење ништавости тужила тражи у овом поступку. При наведеном, утврђено је да је решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж 220/22 од 07.03.2022. године укинута пресуда Основног суда у Крушевцу ЗП 26/21 од 22.10.2021. године и одбачена тужба тужиле АА, којом је тражила да се утврди ништавост наведеног уговора, као недозвољена, с обзиром на то да је на основу увида у спис предмета Општинског суда у Крушевцу П 2828/02 утврдио да је правноснажном пресудом већ одбијен тужбени захтев сада пок. ГГ из ..., према туженом ББ из ... да се утврди да је Уговор о купопродаји Ов 3014/98 од 05.10.1998. године ништав. Следи свига наведеног, код оваквог чињеничног утврђења, правилан је закључак другостепеног суда о непостојању правног интереса тужиле.

-5-

Имајући у виду да не постоје разлози због којих јер ревизија изјављена, нити разлози на које ревизијски суд пази по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. и члана 420. Закона о парничном поступку донео одлуку као у изреци решења.

Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић